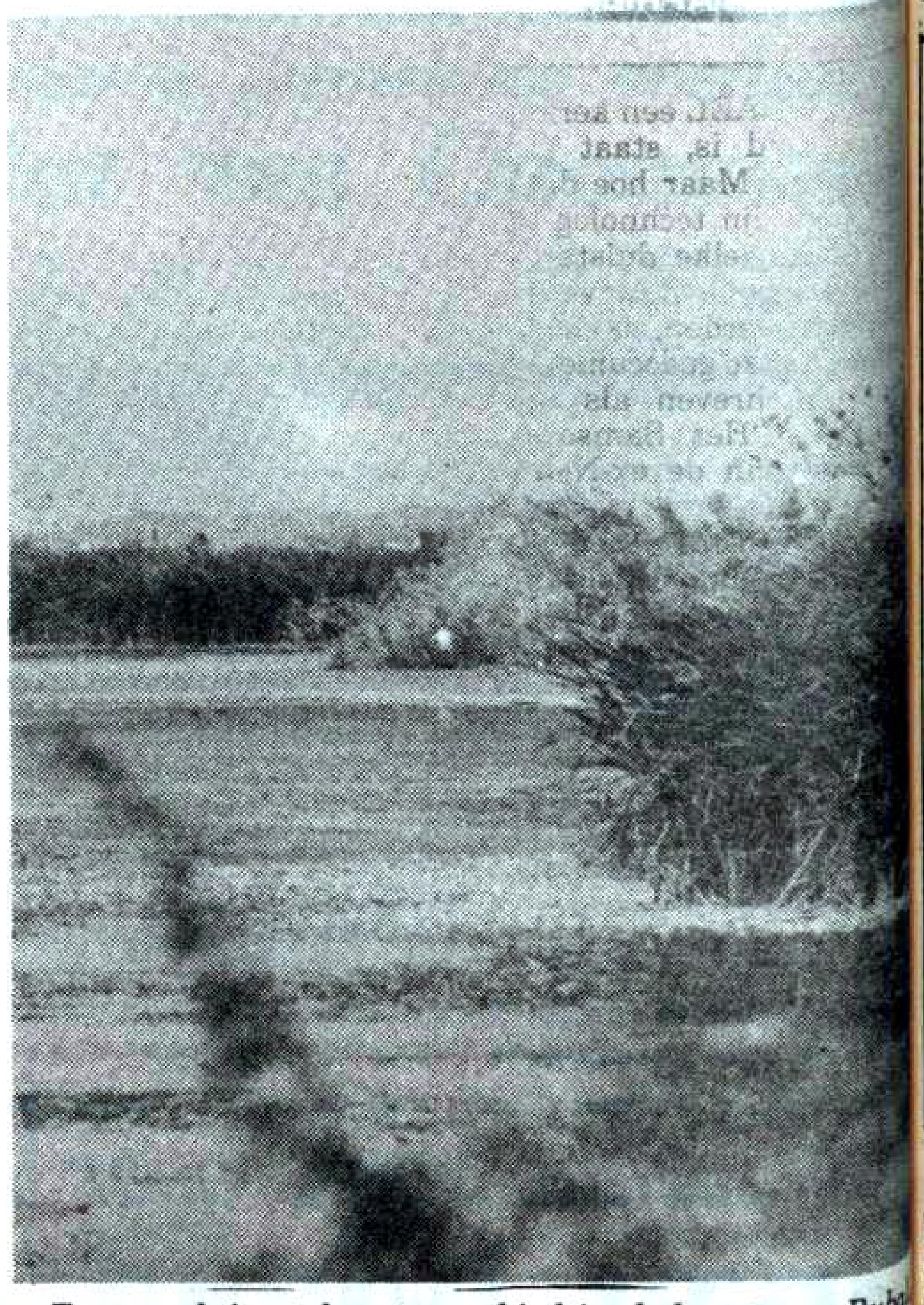

Een prachtig stuk natuurgebied in de buurt van Bub[a]
maar hoe lang nog?

VOGELBROEDPLAATSEN WORDEN BEDREIGD

Stimaruba in aktie tegen maatregelen

'Bubaliwater naar de golfbaan dragen'

VOGEL- EN NATUURLIEFHEBBERS moeten de komende weken maar extra genieten van de Bubaliplas. Dit natuurpark wordt namelijk bedreigd door de aanleg van een golfbaan en de vestiging van een helikopterbedrijf. Dit bedrijf heet 'Happy Island Helicopters NV' en moet volgens de afgegeven vergunning vóór 29 april operationeel zijn. De landingsbaan is op een afstand van honderd meter van de plas aangelegd. Bij geluidsoverlast en laagvliegende helikopters wordt het voortbestaan van de broedplaatsen gevreesd. Wat de Bubaliplas betreft heeft de Arubaanse overheid vorig jaar 2500 ton water per dag toegezegd aan de initiatiefnemers van de Arashi-golfbaan om het gras groen te houden. Dat betekent uitdroging van de Bubaliplas en zestigduizend kubieke meter overblijvend stinkend slib. Met de aanleg van de pijpleiding wordt deze maand begonnen.

=door Eef Hermers =

Milton Everard-Ponson en Dirk Jan Boerwinkel van Stimaruba zijn zeer verontrust over de plannen voor een golfbaan en helikopterprojecten in de nabijheid van het Bubaliwater.

In het gebied het Bubaliwater bevinden zich nog diverse soorten zeldzame vogels. Stimaruba vreest dat ze hun broedplaatsen zullen verlaten als het er te druk wordt.

Milieuvereniging Stimaruba is op zich niet tegen de golfbaan- en helikopterprojekten en ziet het belang ervan in voor de toeristenindustrie. De vereniging voor natuurstudie en natuurbescherming wil echter voorkomen dat het prachtige landschap met zijn vele vogelsoorten helemaal verloren gaat. Secretaris Milton-Everard Ponson en vice voorzitter Dirk Jan Boerwinkel van Stimaruba zijn zeer verontrust. Boerwinkel: "We willen niemand persoonlijk aanvallen en nutteloze verweeracties oproepen. We moeten juist in dit soort zaken met betrokken partijen samenwerken en tot een compromis komen. Ruzie maken heeft absoluut geen zin. Maar het proces verloopt te langzaam, er moeten nu oplossingen worden gevonden.

We hebben de regering twee maanden geleden een telegram gestuurd dat we graag een gesprek willen voeren over de bedreiging van de Bubaliplas. Daar hebben we tot nu toe nog geen enkele reaktie op gehad. Wij vinden het een uiterst trieste zaak dat de regering stommetje speelt bij dit soort belangrijke aangelegenheden. Over een paar maanden, vlak voor de verkiezingen, zullen er wel weer allerlei beloftes worden gedaan over milieubehoud en bescherming van het Arubaanse natuurschoon. Maar dan is het te laat voor de Bubaliplas. Nú moet de regering de confrontatie met ons aangaan in verband met beslissingen die ze hebben genomen en openstaan voor de ontstane problemen". De gevolgen voor de Bubaliplas zullen rampzalig zijn: behalve dat een groot deel van de vogels verdwijnt, zal er een stinkende modderpoel ontstaan. Ponson: "De regering denkt dit probleem op te lossen door zestigduizend kubieke meter slib (meer dan twaalfhonderd vrachtwagens) af te graven en te dumpen te Parkietenbos. Hebben de toeristen er in ieder geval geen last meer van. Maar ze gooien het wel in de achtertuin van de Arubaanse bevolking".

De Bubaliplas ontstond eind 1972 toen het bergbassin met het gezuiverde afvalwater van de hotels, het ziekenhuis en het gebied tussen Malmok en het westelijk deel van Oranjestad de limiet bereikte en overliep. Met de aanleg van de Sasakiweg werd een kunstmatige verhoging aangebracht waardoor het regenwater niet meer terug kon lopen. Het overschot van de Riool Water Zuiverings Installatie (RWZI) en het regenwater vormden na verloop van tijd twee zoetwaterplassen die met elkaar via een vaart in verbinding stonden. Een jaar later vestigden zich onder meer vissen, planten, libellen, hagedissen en leguanen zich in de inmiddels ontstane grote- en kleine Bubaliplas. Voor vogels was dit een rijk gedekte tafel en zij kozen de plassen als nieuwe bestemming.

Er zijn inmiddels tachtig vogelsoorten gesignaleerd waaronder de dikbekfuut, de kleine zilverreiger, de Bahamapijlstaart, de killdeerplevier, de Amerikaanse schaarbek en de Caribbean Grackle. Daarnaast zijn er ook plantensoorten die bijdragen aan de zuivering van het afvalwater van de RWZI: dat is in totaal 3200 kubieke meter per dag. Als daar dagelijks 2500 kubieke meter uit wordt gehaald voor de golfbaan blijft er volgens Ponson nét genoeg over om de kleine plas te redden. Het huidige plan schijnt dan ook te zijn om een deel van het RWZI-water rechtstreeks in de kleine plas te lozen. Er wordt een dam aangelegd en de vaart wordt afgesloten. Dit betekent dat de grote plas langzaam gaat droogvallen en zal verdwijnen. In etappes moet het slib worden weggebaggerd. Of de kleine plas blijft zoals hij nu is, kunnen Ponson en Boerwinkel niet met zekerheid zeggen. Op eventuele wateraanvoer van de drie in aanbouw zijnde hotels hoeven zij niet te rekenen. Ponson: "Plantation Bay, Ramada Renaissance en het Beta Hotel zullen dertig tot veertig procent van hun water hergebruiken. De rest zou voor de plassen kunnen zijn, maar dat is nooit genoeg om het tekort op te vullen. Kijk, het verhaal wordt anders als de rioolleiding van San Nicolas wordt aangesloten op de waterzuiverings- installatie. Daar zullen we bij de overheid dan ook op aandringen. Maar dat afvalwater wordt vooralsnog in zee geloosd. Er is in eerste instantie alleen ontwikkelingsgeld door Nederland beschikbaar gesteld voor de aanleg van de leiding van Bubali naar Arashi. De rioolleiding van San Nicolas naar Bubali wordt pas veel later aangelegd".

BESCHERMD GEBIED

In 1978 gaf het Arubaanse Bestuurscollege de plassen als beschermd natuurgebied op in het kader van de internationale 'Wetlands Convention' ter bescherming van de watervogels. Het gebied, ongeveer 35 hectare groot, bleek te klein om als 'wetland' in aanmerking te komen. Het kwam daardoor nooit tot een officiële bescherming. Later is ook geen poging meer gedaan om het gebied een officiële status te geven als natuurgebied.

In september vorig jaar vestigde Stimaruba via radio, televisie, artikelen in kranten en excursies aandacht op de bedreiging van Bubali. Ook werd een handtekeningen- aktie gestart. In oktober werden aan de minister van Publieke Werken, Milieu en Volksgezondheid, Charro Kelly, drieduizend handtekeningen aangeboden. In de begeleidende brief en in het gesprek met Kelly werd niet alleen aangedrongen op voldoende water voor de Bubaliplas, maar ook op een beter beheer en wettelijke status.

Minister president Nelson Oduber verklaart op 4 oktober 1991 dat de plas zal blijven. Oduber in een Amigoe-artikel van 5 oktober: "Het is onze plicht om de Bubaliplas te verdedigen en te behouden en geen moment is het onze bedoeling om de plas te laten uitdrogen. Er worden voorzieningen getroffen voor de plas, die zal blijven bestaan en zelfs internationaal zal worden aangeprezen". Als alternatief wordt gesteld dat de plas met zeewater kan worden bijgevuld.

Stimaruba schrijft vervolgens brieven naar Nederlandse deskundigen om advies. In november schrijft minister Kelly een brief, waarin nogmaals wordt gesteld dat de plas natuurreservaat zal blijven. In december wordt Stimaruba gevraagd de milieucommissie van het parlement toe te spreken en een excursie te organiseren. Bij de tweede bijeenkomst zijn ook de vertegenwoordigers van de golfbaan aanwezig. Ook zij zien nu het belang in van het behoud van de plas. In januari 1992 krijgt Stimaruba van Nederlandse deskundigen antwoord op de brieven. Deze geven aan dat als de plas zal worden gevuld met zeewater, dit zal leiden tot verstoring van het natuurlijk evenwicht met onder meer als gevolg enorme stankoverlast, het verdwijnen van vele soorten vogels en sterfte van planten. In overleg met alle betrokkenen wordt bekeken welke alternatieve waterbronnen gebruikt kunnen worden. Stimaruba speelt al haar gegevens door naar de overheid en blijft rechtstreeks of via het parlement aandringen op behoud, verbetering en een wettelijke status van de plas. Vanaf februari komt er geen respons meer van overheidszijde.

VOGELLIEFHEBBERS

De Bubaliplas is van internationale betekenis. Enerzijds voor vogelstudie, anderzijds levert de plas voedsel en bescherming voor veel vogels uit andere landen en draagt zo bij aan de internationale vogelstand. Veel soorten die hier komen, zijn elders zeldzaam of bedreigd. R. van Halewijn, werkzaam aan het Rijksinstituut voor Natuurbeheer in Nederland, deed in 1988 onderzoek naar de Bubaliplas. Hij schrijft: "Er zijn altijd wel interessante vogels te zien voor vogelkijkende toeristen. Voor vogelliefhebbers uit Europa zijn vrijwel alle soorten op de plas 'exotisch'. Ik ontmoette ook meermaals Amerikaanse toeristen die lopend een kijkje kwamen nemen". Van Halewijn eindigt zijn 34 pagina's tellend rapport met de opmerking: "Wenst men de Bubaliplas in stand te houden als een voor toeristen aantrekkelijk watervogelgebied, dan dient de omvang van de plas met de ermee geassocieerde vegetatie gehandhaafd te blijven. Daartoe moet een gemiddelde toevoer van RWZI-effluent van naar schatting tweeduizend kubieke meter per dag gegarandeerd zijn".

Boerwinkel: "Voor een goed ruimtelijk ordeningsbeleid is het noodzakelijk om, voordat toestemming wordt verleend voor een bepaalde aktiviteit, na te gaan of deze ruimtelijk te combineren is met bestaande of gewenste ontwikkelingen". Aruba is vol, zowel met mensen als aktiviteiten. De dagen dat ruimte, water en zelfs lucht onbeperkt voorradig waren, zijn voorbij. De natuur lijkt gratis omdat niemand ervoor heeft betaald. De prijs wordt echter zichtbaar zodra er schaarste of schade ontstaat en kostbare maatregelen nodig zijn voor herstel of vervanging. Bubali is een plek waar forse vogels huizen, zoals pelikanen en reigers. Daarnaast is de plas de belangrijkste broedplaats voor watervogels op Aruba. Veel soorten broeden alleen daar. Niemand kan ze storen in hun ondoordringbaar moeras. Alleen mensen die het water wegpompen of er helikopters doorheen jagen. Misschien is de helikopterexploitant wel van goede wil, maar hem staat momenteel niets in de weg om laag over de plas te vliegen bij landen en opstijgen.

TOERISTEN

Ponson: "Toeristen zijn belangrijk voor Aruba. Maar vogels zijn dat ook. Ze zijn mooi om naar te kijken, eten enorme hoeveelheden muggelarven en vormen een schakel in de natuur die je niet zomaar kunt wegnemen zonder grote gevolgen. Plaatsen als Bubali worden steeds zeldzamer en beschermen ook vogels uit dezelfde landen als waar de toeristen vandaan komen". Ook toeristen beseffen dat meer en meer. Er is zelfs al sprake van een 'eco-toerisme-trend' waarbij de toerist juist een land bezoekt vanwege de variëteit die in de natuur te beleven is. Omgekeerd geredeneerd: als een eiland steeds kaler en levenlozer wordt, zal het op den duur ook voor toeristen minder interessant worden. Boerwinkel: "We moeten niet vergeten dat Aruba van de Arubanen is. Er is al veel natuur geofferd om meer toerisme en meer inkomsten te krijgen. Maar wat is geld waard als er niets meer is om naar te kijken of om je kinderen te laten spelen?"

Ponson en Boerwinkel: "Het helikopterbedrijf heeft natuurlijk voorschriften dat boven onbewoond gebied niet lager dan honderdvijftig meter mag worden gevlogen, maar dat geldt niet bij het landen en opstijgen. Wij willen de regering daarom voorstellen d[e] voor bepaalde vliegroutes [...] het landen en opstijgen [...] voor het instellen van [een] verboden zone. Als boven [...] nabij de plas niet m[eer] worden gevlogen is het he[li]kopterprobleem ten dele op[ge]lost. Dat neemt overig[ens] niet weg dat het beter [...] zijn geweest dit bedrijf [...] een andere plaats te v[es]tigen en voordien bij de vo[or] en nadelen van een lok[atie] ook de milieu- aspekten [te] betrekken. Het probleem [is] dat dergelijke zaken pas be[...] end worden als de be[sli]singen al zijn gevallen. [...] helikopters gaan vliegen [...] het gras van de golfbaan [...] oogverblindend gr[oen] worden. Stimaruba probe[ert] nu met voorstellen te kom[en] om de kleine Bubaliplas [te] redden door de huidige vo[or]waarden te beïnvloeden. Natuurschoon, rust, wat[er] en lucht, kortom: milieu he[eft] ook op Aruba zijn pr[ijs] gekregen. Wij hopen dat [de] overheid, mede vanwege [de] op handen zijnde verk[ie]zingen, voorzichtig is m[et de] uitverkoop van [...] rijkdom".

Voor nadere inform[atie] omtrent Stimaruba of v[oor] aanmelding voor lidm[aat]schap kunnen belangst[el]lenden contact opnemen m[et] Milton-Everard Ponson (t[el.] 20083) of voorzitter Olin[...] v/d Linde[n] Rasmijn (26019).